

SKRIFTER

AF

DANIEL HWASSER.

----- Upsala. Tryckte 100 ex. hos F. Hanselli 1868.

Förord till den elektroniska utgåvan

Författaren var namne med sin mera kände **son** som levde 1817-1871.

Häftet, som tillhör Harvard University Library, har scannats av Google Books. Den anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i januari 2015 av Bert H.

Daniel Hwasser, son af kontraktsprosten och kyrkoherden i Romfertuna Lars Adolf Hwasser, föddes den 21 September 1786. Sedan han i Upsala promoverats till filosofie doktor 1809 och undergått theologie licentiatexamen, blef han sin faders medhjelpare och v. pastor, men förde ett mindre exemplariskt lefnadssätt och dog i blomman af sin ålder den 13 Oktober 1816. Verser

öfver

Philosophie-doktors-promotionen

i Upsala,

den 14 Juni 1806,

1. Sam. Grubbe.

Till grubblare du föddes ju,

Man gärna dig till docens tubbe,

Din lärdom gör dig gammal nu Och skall förpojka dig som gubbe; Den femtionde, kära Grubbe,

År mera menniska än du.

2. P. G. Boivie.

Så långt ifrån att vara qvick,
Som från att vara dum,
Du likväl ej for mycket fick,
Då du fick hedersrum.

3. O. Westman.

Du skyndar till belöningen,
Ett allmänt bifall dig ledsagar;
Den vises lugn och sällheten Jag önskar Öfver dina dagar!
Och din fortjenst som lärd, som vän, Gör öfverflödig önskningen.— 4 —

*

Jag ville dig till primus göra Och räknar dig så än — men visst, Visst blef jag flat, då jag fick höra, Att du var orientalist

4. L. P. Walmstedt.

Du icke endast läst din bok,
Du är bland de videtur rika;
Och likväl hygglig, likväl klok,
Fast något hetlefrad tillika.

5. Dan. Myrin.

Förlåt vår afunds smädelser,
Om du har lärt dig mera tiga Och mindre läst collegier,
Du skulle passa bra till piga.

6. O. M. Ullg ren.

En afund, som pedantiskt dömmar Och ej vid ditt geni är van,
Må kalla dig för charlatan.

Jag, som ditt värde aldrig glömmar, För dig en loffull känsla gömmer, Och lyckönskar dig — ta mig fan!

7. J. O. Holmström.

Din hy som cynthias är hvit Och skulle ofta misstydd blifvit,
Om man ej känt så väl den flit Du för att vinna lagern gifvit

8. J. P. Fröberg.

Du snäcklik ar ocb dryg förbannadt, Nå väl, du är ock pbysious,Cbemist och matbematicus,
Platt intet är du folk, — allt annat

9. J. E. Kumlander.

Med sanna kunskaper foren t,
Din dygd ett allmänt lof fortjent,
Och äfven väl detsamma vunnit Ett approbatur fins former,
Än det, som faculteten ger,

Och det du i ditt hjerta funnit

10. G. Odelberg.

Den tröga talgåfva, du har,

Gör att du aldrig radotterar,

Du är en rätt beskedlig karl —

Jag till din krans dig gratulerar.

11. S. Otterborg.

Du är att gratulera broder,

Som Vestgöthar i allmänhet Du medelmåttan följa vet,

Och hon är ju all lyckas moden

12. And. Rogberg.

.Han blef för allvarsam den lek,

Som förde dig till snillets lager.

Arabiskan har gjort dig blek

Och Björklundskan har gjort dig mager.

13. Dan. Nordin.

Du är kanhända något dum

Och något filosof kanhända

Det må till mångens trygghet lända.

Du blef ej utspydd, fastän ljum.14. Jac. Adlerbetb.

Då värdig åran af ditt namn Du går mot landets hopp att svara:

Låt och ditt hjerta, låt din famn För vänskapen få öppen vara.

15. J. G. Evelius.

Bland alla underverk, som skett,

Jag främst din promovering ställer.

Du har ju knappast skolgoss vett Och icke något harull håller.

16. W. Luth.

Du, som beromligat en ort,

Känd annars blott för oxar bara,

Du blef bithemtad ifrån Skara.

Utaf ditt snille syns ej stort,

Men spetsfundigt det måste vara.

17. L. A. Planander.

Du drömmer bort vårt skratt ooh klander. Likt mycket i philosophie;

Nog att en sund zoologie Till minsta fordrar en Planander.

18. S. E. Thollander.

Du, gamla lekbror, nytt exempel På fattigdomens makt uti vår lärda verld, Tag icke med dig Petri svärd In i
philosophiens tempel.

19r P. Södermark.

Min 8uperficiella bror!

Du skräflar groft, om så be&lles. Att du läst groft jag äfven tror: Gud vet dock hvad du vet in alles.

20. E. G. Geijer.

Din blick är kärft, du ser dig krigg Och yppar straxt ditt höga sinne, Ej vänskapen kan bo derinne,

Dock vördad af vir hela ring.

Du skref ju it oss vår ansökan. Som troligen var någon ting Helt annat än ett äreminne.

21. D. U. Widén.

Du ser mig allt för qvinlig ut,

Ditt lif åt algebra förunna; Emedlertid din lycka njut,

Som Östgöthe bord' du det kunna.

*

22. P. Lagergren.

Som Cyrenaious recommenderad,

Du än en skyddsblick åt oss ger; Det varit skam om en kansler Skull' råkat blifva excluderad.

23. C. Behm.

Ditt charlatanen, min själ,

Kan icke fullständigt beskrifvas;

Du kunde prata folk ihjäl,

Om folk hop med dig kunde trifvas.

24. C. J. Spaak.

Som en historisk petimeter Du till parnassen trippar snält,

Der nollan i din hjerna gällt /

Med dina två och tjugu träter. 25. J. Bodin

Tänk att man kan som kandidat Bli mätt på sina lustars joller:

Bror är nu så pass ackurat,

Att, om han eger något fat,

Han visst i ära det behålle.r.

26. C. O. Altin.

När man beklagligt utan är En god och öppen karakter Och utan fallenhet att få den,

Hvad har man då för sitt besvär,

Att läsa Joel — och förstå den.

t

27. L. E. Götlén.

Att på vår frukost nog få supa Du ensam bordt magister bli.

Gu får bror! — Du har godt genie, Men du har ändå bättre strupa.

28. P. Malmström

Du är berömd för virtuos,

God punscholog och hygglig christen, Och ej för intet, som det tros,

Du gynnas glupskt af moralisten.

29. C. A. Nyman.

För allting, när du far ur stan,

Tag med dig froraheten och fliten,

Du är solid som Stageriten,

Men ha, du är modest som fan.

30. Sv. Fr. Lidman

Din raskhet att åt dåren le,

Som flitigt sina trä!ar vaktar, .Ditt ädla, fria väsende

Jag mer an din Caldaiska aktar.

31. Sam. Hvasscr.

Jag önskar dig att ej förlora I pindisk yrsel vadorne,

Secundo kindbens blommorne Ocb tertio humaniora.

32. M. U. Utter ström.

Ut med din lon, som ungdomssvett Till tröst for mannaår bereder; Behåll ditt allvarsamma vett Och dina klanderlidsa seder.

33. J. M Wellin.

i «

Du ornament bland kandidater,

Min långa bror! Nå lycka till! Blott du ej Högmark prisa vill Och tala illa om kamrater.

34. D. Leon. Kinmanson.

Du är en öfvad kavaljer,

Som all ting conjugera plår Efter det ljufliga amare.

Det hördes du var hjertafts kar ,

Då med din sakra Stockholms air 1 Du hvå8te: postumu* ponare,

35. C. Gabr. Erdeman.

Du är en åsna, bror, helt visst! Förlåt mig, men uti naturen Stå åsnorna ej gerna sist, En åsna bar vår herre Cbriat,

Och nu så blir en åsna buren Till vår parnass — å nej — jo visst! Hvad skall du der? Har du förståndet mist?

Slikt hade aldrig dessa djuren.

36. 6. Svedelius.

Ånnu i den högtlärda röran Ditt varde ganska litet skönjs:

Du fromsint år oeh heter Göran Och kunde också heta Jöns.

37. P. Svedelius.

I hopp att du ej blifver prest,
Jag önskar att din vånskap ega;
Att vara bland Svedelier bast,
Det lofordet vill mycket såga.

38. P. G. Svedelius.

Bland vitterhetens dyrkare Om och din krönta hjessa skiner,
Du har att tacka derfore Ett par berömliga kusiner.

39. Thorb. Morén.

Med din polyr, ditt snilles styrka,
Din vaokra kropp, din stora qjål,
Du passat till orator väl Uti vår dambesatta kyrka.

40. Jonas Kellin

Tjust af ditt hjertas redlighet,
Din ädla modesti, ditt snille, Om din förtjenst jag sjunga ville Och kan ej det.
Jag tiger derfore forsigtigt,
Men jag lyckönskar dig, och nar Jag en gång hör, du lycklig ar*
Då skall det glada mig uppriktigt

41. E. Ad. Kellin.

Du hufvud har, jag gratulerar,
Du far en lurans på hufvudH se'n; Men hvad jag mest hos dig värderar: Du synes gjord att vara vin.

42. L. P. Afzelius*

I helga ståndet ett, tu, tri,
Må du till akta ståndet hitma!
Du måste lyckas hårut, i,
Som ednærat en grefvhma.

43. O. Diliner.

Du rest ifrån oss ålskade I
Ditt minne skall min vallust göra,
Och då jag Dillner ej får se,
Jag tröstad ditt beröm skall höra.

*

44. Isak Grape.

EmoUit morte, plår det heta, * Men en exceptio år ej rar,
Du under ytan af barbar,

Sågs mycket låst och mycket veta.

45. J. O. Arbman.

Du hör till filosofherne I det Norrländska starka bandet, Och synes mig åtminstone För god att gå adjunct på landet

46. C. Tengborg. Entusiast i allt, min Tån,

Du vrids af kånslöfullheten Med pedantismen i förening,

Det var precis blött händelsen, Som skankte dig i skrifningen Ett laudatur utan mening.

47. C. O. Ekman.

Ditt facile, gudnås min kåra,

Har gjort dig från vår afund fri, Kors, du var likaväl så nära Att primus eoclusorufn bli.

48. J. U. Walberg*

Som sjelfva evangelium

Du går guds nådligt med i raden.

Att vara trög, att vara dum,

Det hindrar ej att taga graden.

48. P. Nordenmark.

I mitt oändliga tycke Du nåra står vid Carons båt,

Ej derför att du varit kåt,

Men din lekamen fått för mycke. — — — — Sat prata biberunt. Ode till min Snusdosa.

Trogna dosa, jag vill sjunga dig,

Kom och sitt bredvid mig, hulda syster!

Kom med öppen famn och ingif mig,

Och gör själen glad och pennan yster!

Hjertat, kallt för diktens etber-slott,

Slår för skatterna, du innesluter.

Hvad är den poet, som drömmer blott,

Emot honom, som sitt ämne njuter!

Chloris' skald må på sin enbets-säng

Qvåda om den ros, han ej får röra:

Du, besjungen på min glada sträng,

Aktar på mig med ett tacksamt öra.

Auctorn, som till fursten skrifver du,

I hans trappor för hans dräng skall buga.

Min furstinna bor hos mig, och nu

Kan jag skryta och ändå ej ljuga.

Mången, som ej fått ett enda glas,

Sjöng dock vällusten af tömda bålar:

Du gör dagligen åt mig kalas

Och mig trycker under det jag målar.-Tågande från piqueniquens glans, Petitmaiterns röda öga värker.

Du mitt lif ej blott forbytt i dans,

Du och mina ögons hälsa stärker.

Utan knot du trägna offer gör:

Flickan fordrar offer och ger snäsor.

Du blott litet näsdukar förstör — Kärleken har ruinerat näsor.

Döm af källarkundens morgon~min Till hans stora men af gårdagsruset Hufvudet far bara ondt af vin,

Bröder, men det renas genom snuset

Barnen der på ärans hala is Frift hvarannan må bele och rosa) Hvad är menskors pris emot den pris, Som jag tager ur en redlig dosa?

Lilla du, det nu väl afgjort är,

Att du följer mig i alla öden.

Jag vill snusa bort bekymrens här, Men ha jag var en pris att blidka döden.

När jag ännu späd i skolan gick, Anade jag dina dygder redan«

Rectorn snusade, med klarnad blick Halp han alltid oss ge tema sedan.

Rectorn snusade och jag slapp stut —* Snöt sig fotmligen och > jag fick leka* Rectorn snusade sin dosa ut, '

Och nu nändes han ej lo oss nekaNn sen myndig man, disciplen ock I din hemlighet har invigd blifvit,

Ofta du i vecken af min rock Testimonier om min lårdom skrifvit.

Snuset ger etuden lif och kraft,

Utan snus och ljns vi platt förloras.

Af din dosa mera gagn jag haft,

Ån jag skada haft utaf Pandoras.

Genom chaos af oollegia Himlaskon du for din gnnstHng tindrat, Och den värsta af examina — Björn-examen, med din omsorg lindrat.

Hvilken stadga pryder ynglingen,

Som med dosa sig kan moget skicka! Huru kan krediten fattas den,

Som har alltid något i sin fläcka;

Om din dragt ftr gyllne eller svart, Engel doek) du qj beror af flärden:

Jag är snwsare som Bonapartei Åfven jag skall segra öfver veriden.

Ån en gång — min konst är Bonaparts Legioner svnrit ha min fana —

Troppar af Dimanders, Engelharts Och Carotte ooh Rappe och Havanna.

Men en sång ej gelda kan ditt hägn, Dina tusen, tassen trogna tjetoster;

Och välsignelsernas milda regn Från min lilla himmels öppna fönster.Aldrig, aldrig skall jag glömma dig« Aldrig prof af trolöshet dig gifva;

Och du Bjelf bevarad ömt hos mig,
Enda souvenirn af dig skall blifva.
Ja, min dosa, du kan aldrig tro Huru ömt din ljufva blick mig tjusar;
Och hur jag föraktar veridens ro I den stora kansla att jag snusar?
ömt förljufvar du min mödas dag Och i ensamheten med mig klingar.
Uret skjutsar tiden efter lag,
Men du deremot ger honom vingar.
Trogen vaktarska, du natten om Tyst och fardig vid mitt ömgått drqjer; Jag piar sofva tungt af ol och romm, Men
med snus jag tjufven genast röjer.
Stolt jag går på Julii friska hp Ooh din tåflan med dess vallukt njuter. När min hydda höljs af vintrens snö, Glad
jag med ditt guldsoft mig begjuter.
Till mitt skrifbord flitig hjälp du bar, Och åt snillet håller daglig spisning.
En magister dödar, då han lår,
Men du lifvar med din undervisning.
Redan for en öfverkorsad rad Dömer du mig ett accessit vårdig,
Och jag knappast honnit en oharad,
Förrn du år med stora priset fardig. Allmänhetens vådliga forhor Möter jag med snusarns lugna blickar; Och den
granskning, som min ovän gör, Jag till omslag ut i snusbon skickar.
Du i samqväm gör mig glad och fri,
Går vid skämt och lekar mig tillhanda, Hjelper i disputens bryderi,
Och bland gummorna med elak anda.
Bjud en pris åt herrn, som dricker the, Sätter näsan högt och läspar eder,
Hon nu sänker sig — och nysande Åfven han lär höflighet och seder;
En åt honom, som förlägen står,
Hur han skall placera sina händer,
Och han genast aavoir vivre far Och i salen courageust sig vänder.
Två, tre prisar åt mamselln i vrån,
Känd som snäll att åldrens lyten gömma, Sätta squaller hop och grädda rån — Och hon skall mig ikring stan
berömma.
Den, som nekar din välgörenhet,
Neke äfven spanmålns vigt för staten.
Du besår kamrerarens pulpet Och moustacherna utaf soldaten.
Tröst och styrka under mödorna Kyrkbyns färskas snus åt bonden skänker; Kojan frögdas — väfstoln går så bra,
Der hans svärmors koppardosa blänker. Fältskärn dog af stank, om ej fans snus — Parten utan dosa tappar saken,
Och man skulle somna i Guds hus,
Om ej du höll menskligheten vaken.
Bjude sondring i vår brödraflock Svärmeriet och den helga listen!

Turken på min dosas fria lock Håller af mig, fast jag är en ohristen.
Bredvid dig jag lätt mitt slagte fann Högre ämnadt än de andra eluren:
De passioner ha, som menniskan,
Men hon snusar ensam i naturen.
Fast Lavater kanske misstog sig,
Näsan dock vår ansigtsbildning höjer,
Och jag skulle icke vörda dig,
Dig, som henne föder och förnöjer?,
Gärna flyr jag ur de rikas krets,
Der förklädda qval och dårskap atoja.
Och skall lefva med mig sjelf tillfreds,
Blott jag har en dosa och en koja.
Väl mig sedan på en bättre ort,
När en gång ett look min aska täcker Om jag blott så mycken fögnad gjort,
Som det stoft, du denna stund mig räcker. Bång emot Snuset.
xlatos dygd, från stoftet ren och skår, Fåfängt i sin glans for menskan målas; Sjelf ett stoft, hon ett i dosa bår,
Och en mullvad i hvar finger * snålas.
Hör en varning dock, forrån ett mode Åfven stoppar något i ditt öra,
Fallna verld, du år ändå for god Att i snus-kapellen, knåfall göra.
Huru länge, en förlorad son,
Skall du dig med idel draf förnöja,
Stå och mylla ner ditt himlalån Och till skyn en snusig uppsyn böja?
Blygs, når du i elfvens friska vass Ser din undersåte, gåsen, plaska På din kungaskrud du spillt ett lass — Och
bemängt din blod med tobaksaska.
Och når morgonrodnans helga mun Blir besjungen af den bråda låarkan;
Om du unnar dig en vacker stund, Blygs att råkna den för snusets verkan. Har du ej onr menskans själ försport,
Att dess intåg genom näsan skedde?
O, din andes egen åreport
Nu ser ut som den till lad' gån ledde.
Salomo gaf på brudens nåsa akt;
Thais blef förtjust af Alexanders,
Och du nåns i denna sköna trakt. Lägga stora högar af Dimanders.
Når från våra faders gyllne dar Faculteterna bordt vårda ljuset,
Hvi förkastades hvad dugligt var,
Och behölls blott arfsynden oeh snuset?
Från den ö, der snusets bolmört fans, Barbariet spriddes öfver jorden.

Kunde fan — uppfinningen är hans — Göra såmre vänstykke åt Norden?

Är det sant, att han i lånadt ljus . Stundom plär på världens baler lysa, Går han vist omkring och bjuder snus Och förleder menlöst folk att nysa.

På de lefvande han kastar jord Och med sgus den breda vågen sandar: Liksom i de Gergeseners hjord Fara snuskorn in, små onda andar.

Trolldom var en konst blott känd af få Och som kunde än i dag behöfvas;

Men den konst att snusa och gå på —* Denna svartkonst får af alla öfvas. Pojken slukar snus med öfvermod,

Nästan som de skriftlärda och äldsta. Innan kort från snusets syndafloed BlifVa knappast åtta själar frälsta.

Dåre, blif för vanans svek ett rof,

Mig skall hennes sömndryck icke rusa. Det är vishet att ha för behof,

Det är bara näsvishet att snusa.

Mellan snusets tusen sorter välj — Ingendera bättrar dina öden.

Hvarje hemsynd i din snusbutelj Gör en skärseld mer för dig af nöden.

Menskan tapper blef se'n hon flek krut, Snus gör hennes lynne slemt och ruskigt; Annat gifb ser någorlunda ut —

Snusets långsamma förgift, hur snuskigt?

Snuset gjorde mången till en skälm; Skrymtarn lyckas, sen en pris han tagit, Och betänk hur mången J—m Lofvat friska ögon och bedragit

Under snusande förtrolighet

Gifs en sammangaddning af Sibillor,

Som sin nästas fel på fingren vet,

Och åt bispen sjelf kan ljuga frillor.

Hvad ett snusförbud nu gjorde godt!

O, i fattigdomens gömda vinkel,

Mången sagt sig hålla snus-krog blott, Som i sjelfva verket säljer finkel. Spanmål är ej mer i landet fal,

Kring dess mödrar hungrens armar lindas, Den som snus i såd'na tider mal,

Vid hans hals en qvarnsten borde bindas.

Fordom tog man sig med litet fram, Matmor hon då passa opp allena;

Nu behöfs en enkom tvättmadam,

Blott att hålla näsdukarna rena.

Skall du ock. i snusbo'n ha en björn?

Får då ej ditt olycksmått sin råga? Tvungen att bli bror med fabriköra — Hvilken ära har du mer att våga?

Hos den bästa värd, som hos en karg, Lockar maten ej, fast skön till ytan,

Om man vet att husets mamsell Warg Tar i dosan först och se'n i grytan.

Snusare, hvad ringa hugnad dock Att en ren portion åt dig förära,

Fy, du pepprar ju på cremen odk,

Och åt vofflorna tar ingefära.

Fatta mod, Europa, tante har rätt Bonaparte ej undan döden stjal sig;
Om han icke dör på annat sätt,
Snusar han förmodligen ihjäl sig.
Grefvens näfvar snart ofrälse bli,
Hur de fa i våra dosor ligga:
Underligt, att med hans fögderi Orka gräfva och ej blygas tigga! Den som talar dumt förlåter man Och belönar
stundom med en lager;
Men hvad svårligen fördragas kan,
Är den pris de contenance, kan tager.
Theologens hjerna — o hvad skam,
Om hon skulle öppnad bli, den lilla! — Stora hopar snus der trånga fram,
Derför' fara dogmerna så illa.
Se'n Guds ord begynt att öda snus, Sjelfva Tuna tor för litet vara;
Men hur går det an, du kyrkans ljus, Snusa, och Guds belåte förklara?
Se'n hvar borgare lårt ta sin pris, Samvetet försvann ur sjelfva Trosa;
Och det insöp gift ifrån Paris Ur en ofta syndigt målad dosa.
När en syskonklubb, från Argus skiljd, Bör af ditt genie en pantlek vänta,
Sitter du i vrån en tråkig bild Af natura paucis cmtenta.
Trög och vis dn stöper stater om Lika kallt som du din dosa vrider,
Och din röst är gerna sOm den kom Ur ett dammig verk från äldre tider.
När, o snusknng, från coupée du far,
Där du säkert alltför fa förtjusat,
Hvilka minnesmärken ligga qvar
Vid den stol, der du till bet dig snusat! Flickans skona hand, i hoppets stund Med begärets glada allvar kramad,
Törs du röra honom med en mun Af sitt bruna takdropp väl beramad?
Icke för din näsa vårens sol Himmelsk vällukt gjöt i dalens lilja.
Ja, du kan ej mer en nattviol Och en nattkomod på lukten skilja.
Bacchi lära skall du fatta fort,
Van förut att fylla dig för dagen,
Sen till likkista du näsan gjort,
Huru väl att den blir kopparslagen.
Från sin plog till flickans skafferi Bonden går att makligt sig berusa.
Tänk hvad landet skulle odladt bli,
Om hans dragare ock kunde snusa!
Mången gouvernante lärt bruka masque Af den snuskonst hon i mjugg bedrifvit. Mången nämndeman utur sin ask
Rättvisan en dugtig färdsup gifvit

Kusken snusar — vägen tar ej slut — Och hvem räknar voiturens faror? Skalden snusar — ådran torkar ut, Eller rinna der blott torra varor.

O, min vän, du snusar till en tid,

Men vi råkas snart på andra kuster.

Säg mig då den flärd, du vänt dig vid, Om den gaf dig annat är förluster. I de patriarkers ljusa hall,

Om du dit har lyckligt styrt din kosa, Glädjen öfver allt dig vinka skall,

Men i hela laget ingen dosa.

När ambrosia-bordet dukadt är,

Och af vällust Edens drufva gråter, Sitter du med hungrig näsa der Och till jemmerdalen längtar åter. Tal, hållet i gladt lag.

Xunsch, du gudalika gåfVa,

Du, som gifVer mod och kraft,

Dig allena vill jag lofva För din ädla must och saft!

Styrk mig uti allo nöd,

Gif mig rus intill min död!

Ser leke till Tinnet att det s& rMt Ir eek står så dlgeUga i glasena eek går så litt In, ntan håller eder till f insehen allena.

Det var i forntiden en konung i Jerusalem, benämnd Salamon, Davids son, som kunde äta och dricka; hans mun var såsom en ho-nungskaka och hans läppar såsom ena myrrha; hans buk var icke fylld med potatis, och margen i hans benpipor var icke utspädd med vatten. Han älskade icke heller vinet, det der gifver strupen en sträfhets att sjunga svårliga; derfore var ock hans mun ljuflig som honung och från hans läppar utgingo de visa orden: Ser icke till vinet att det så rödt är och står så dägeliga i glasena, och går så lätt in, utan håller eder till punschen allena. Ordspr. B. 23: 31.

Så, älskade åhörare, talade Salomon, denne vishetens budbärare, då han lärde sitt folk huru de rätteligen skulle nyttja de håfvor, hvarmed man uppfriskar de hungriga och gör de tör-stigas gom helbregda; så talar ock jag till eder I alle, som icke åren gripne af den nymodiga lustan, och hvilkas ögon icke åro förblindade af färgen, hvilka icke såsom konung Pharao blindvis rusa in i det Röda hafvets vågor eller såsom apostelen Paulns säger: Dessa äro falla af sött vin. Apostl. Gern. 28: 13.

Detta skall derfore blifva föremålet för mitt tal på denna stund:

Finishens gift inflytande på eiiUkesiu

Men när, o punsch, jag tolka skall Din must och ljufva vätska,

O må du först min strupes iall Med dino oljo läska!

Gif att den ädla must, hvaraf du blifvit gjord, Af mig må sväljas rätt och falla i god jord!

Punschens goda inflytande på men-niskosinnet beror, älskade åhörare, på två hufvudom8tändigheter: 1:o hvaraf punschen är gjord; och 2:o huru och på hvad sätt den tömmes.

Vi vilja först betrakta det goda inflytande på mennisko8innet punschen åstadkommer, då den af godt ämne gjord är.

Om vi betrakta punschen i hela höjden af dess förträffliga egenskaper, så förekommer han oss öfver allting stor och herrlig; är det icke vid dess åsyn som de oförsonligaste fiender nalkas hvarandra med fridens oljoqvist i den ena handen och försoningens halfqvarter i den andra? Flyr i eke för honom hvaije ha-tets och tvedragtens

irrbloss, såsom de falska lyseldar försvinna, när den uppgående månan kastar sitt dunkla men välgörande sken öfver den vilseförda sjömannens vädjoban på den mörka böljan? Och när glädjens och munterhetens anda utur den varma bålens uppstiger högre, än det menliga ögat mäktar följa, hur klarna icke då de kringstående blickar, såsom fordom Elisas hufvud ljusnade vid Eliæ himmelsfärd? Liksom från denna stunden den helige mannen begåfvades med de mest undergörande krafter, så skänker äfven punschens välgörande dunet åt det försmäktande människohjertat underbara förmögenheter. Inga bekymmer hvila längre på den skallotes djupt fårade panna, icke de husliga sorgernas bitterhet förvrida den trefne medborgarens mun till ett verop öfver dess tunga börda, inga törnen skola längre förskräcka den hjeltemodige stridsmannen, för hvilken ärans fält öppnat sin blomsterströdda stig. Hvad annat än den, älskade åhörare, gör väl din stjernas anlete blidt att emottaga våra suckar? Hvad annat än den lägger den öfvertalande kärlekens ord på våra lappar? Utom dig, hur skulle Jakob hafva tjent så länge den sköna Rachel? Du gjorde den gamle Loth till en ungersven och hans döttrars lif som ena fylljo. Du var den grynvälling, för hvilken Esau sålde sin förstfödsrätt; med dig smorde profeten Samuel den första Juda konung; du lade tonernas dallrande tjustningskraft i Davids harpa, när han från taket besåg den sköna Bathseba. Du lindrade Gubben Eliæ hufrudvärk, den der var såsom på ett kid, när det böljar bornas, hvarom vi låsa i profeten Daniels 8 kap. Du var den balsam, som varmed den barmhertige Samariten helade det bortröfrade nr Israels tanga. Du är ändtligen den, som i denna stund belar oss alla i denna jemmerdalens vedermödor. Giffrer du icke en trogen bild af oss sjelfva, såsom bestående af kropp och själ; ty likasom vid människan bortgång den förgängliga delen nedlägges i den tysta mullen, men den oförgängliga svingar sig npp till fader Abrahams sköte, så finner ock punschens lekamliga varelse sin graf uti vår mage och den andliga uti vår hufrudskål sin himmelska boning.

Låtom oss nu, älskade åhörare, komma till andra delen af vårt ämne: huruledes punschen riktigt af oss må tömmas.

Låtomj oss nu undersöka huru vi med gladt mod och oförfäradt sinne må använda den till nytta och uppbyggelse. Lyssnen därför till bålens gud och hören huru han ropar: Kommer till mig J alle, som torstige åren, att jag må vederqvicka eder! Sluter icke eder Örons hmma till för denna röst, att I ej måtten finnas såsom de lomhörda bortbytingar, utan emot-tagen det tillbudna forfriskningsmediet. År någon bedröfvad, han söke denna tröst, och de hvilas bjertan betungade åren, må fröjdeligen klinga med glaset. Tron dock icke kära vänner, att det är nog att tömma sina glas såsom veridens barn vanligtvis göra. Hafren i detta afseende den säkraste ledare uti den samme konungs låra, som redan gi frit oss anledning till denna betraktelse. Denne konung, som kallade vinet sött och punschen en honung, han är ock densamme, som säger: åt, min son, honung, ty den är god, och honungskaka är söt i dinom halse (Ordspr.-B. 24: 13), och vidare: finner du honom, så åt så mycket som hofves af honom, att du icke drucken varder och spyr den ut (Ordspr.-B. 23 kap.). I sen häraf, huru angeläget det är att I i alla skiften bibehållen ett godt ölsinne, att icke fradgan går eder öfver munnen eller ond ord öf-ver edra läppar, utan tömmer glaset i fred och samdrägt; att icke splitets tveäggade svärd afhugger den brödraforening, hvaraf araokens blandning med socker och citron utgör en trogen afbild; att eder lefnads farkost icke må flyta på tidens haf lika stormfhlit som dessa citroner vagga uti arackens sköte; att endast lyckans lätta vindar måtte krusa de böljor, I skolen befara, såsom bålens yta krusas af denna sief; att ingen nöd måtte i alla edra dagar trycka eder så hårdt, som citronpressen trycker den ädla frukten; att intet annat töcken måtte för eder skymma lyckans sol, än det, som från den fyllda bålens och den blossande sjöskumspipan stiger i hvirfiande kretsar såsom ett rökoffer från edert samfund, ett offer, det icke är af bockablod och kalfvablod, utan af tobak och punsch allena.

Slutligen vill jag, värdaste åhörare, gifva eder att besinna denna förmaning: Blifver fulle af punsch! Kunna vi väl visare följa den store Salomons föreskrifter, än då vi rikeliga och ynneliga njuta af punschen — der punschen är, der är ock andan, och der andan är, der är ock köttet. Måtte därför ett ljufligt 'russinne vara en läkedom för våra själar, en vila för våra bekymmer, och må på sistone våra ögon tillslutas i en stilla sömn från dagens besvärliga, mödosamma och i alla afseenden plågosamma vandring på lifvets törnbeväxta stig. liiärliigir,

Sid. 5. Björki undskan höll spisning för studenter.

„ 6. Harull. Då en yngling med mindre goda

kunskaper skulle undergå examen, fann hans moder det rådet, att föråra examinatorns fru ett parti harull, b
varefter ynglingen lyckligt genomgick profvet.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/hdskrifter/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-hdskrifter>.

Filen skapad 2018-12-17 13:24:44.274504